

har efter vore Forhold holdt ligesaa godt Skridt med Tiden, som alle andre Næringsbrug her i Landet; det er vittterligt, at Dampmøller og mange større Anlæg ere blevne oprettede, navnlig i Aalborg, Aarhus, Odense, Horsens og andre Steder, ligesom i det Hele taget Møllebruget i de senere Aar har taget et betydeligt Opsving, og man kan ingenlunde være berettiget til at erklære det for aldeles daarligt. Derimod troer jeg, at det lettelig kan komme til at skee, at det ikke vil svære til Hensigten, naar man vil stemme imod Endringsforslaget; thi derved, at Møllebruget bliver forbundet med andre Næringsbrug, vil i Reglen Intet vindes til dets Opsving; men jeg mener tværtimod, at det Mødsatte kan blive Tilfældet, og at Møllebruget derved kan komme til at gaae ligesaa meget tilbage som fremad. Det er nemlig vittterligt, som og den ærede 1ste Landsstingsmand for 1ste Kreds (H. P. Hansen) har bemærket, at det er kun de større, de bedre og kostbare Anlæg, som skulle bringe vort Møllebrug i Veiret, og de mange ufuldkomne mindre Mølleanlæg, der ville blive forbundne med de forskjellige Næringsveie, ved hvilke det af Bedkommende maatte findes fordeeltigt at anbringe samme, ville i Reglen være til Skade for Møllebrugets Fremgang. At Friheden hertil fra andre Sider betragtet kan være ønskelig, indrømmer jeg. Jeg troer altsaa, at, saalænge man ikke kan udfinde nogen bedre eller anden Vej at gaae end den, Udvalget har foreslaaet, og saalænge man maa erkjende, hvad der, som sagt, allerede af Thinget er erkjendt, at der er et Retfærdigheds- og Billighedshensyn at tage i Betragtning, saa bør man ikke i samme Aandedræt man rækker Haanden til en Sags Ordning, trække den tilbage; men dette vil skee, som alt er oplyst af flere ærede Talere, hvis Udvalgets Endringsforslag til § 2 ikke gaaer igjennem. Jeg maa derfor ogsaa erklære, at, dersom Udvalgets Forslag skulde falde, vilde jeg finde mig besøiet til at stemme imod hele Loven.

Formanden: Den ærede 3die Landsstingsmand for 9de Kreds (M. P. Bruun) ønsker Ordet; men, da han allerede har havt det 2 Gange under dette Afsnit, vil det være afhængigt af Thingets Samtykke, om han

atter kan faae det. Hvis Intet Hayes derimod (Nei!), er det saaledes givet ham.

M. P. Bruun: Jeg maatte maastee tillige gjøre opmærksom paa, at første Gang, jeg havde Ordet, var det kun om en ubetydelig Redactionsforandring, jeg tillod mig at yttre nogle saa Ord. Jeg vil endnu, forinden Forhandlingerne sluttet, kun tillade mig at henlede det ærede Things Opmærksomhed paa, hvad Resultat der da vil komme ud, naar dette Forslag af Udvalget bliver vedtaget. Den ærede 4de Landsstingsmand for 1ste Kreds (Blechingberg) har allerede paa en Maade gjort opmærksom derpaa, idet han yttrede, at § 3, hvorved det tilstaaes Enhver at opføre nye Møller til Formaling af Meel eller andre Gjenstande til Udsælf, allerede er Endeel, og at der ved Loven opnaaes Noget; men det er ogsaa, forekommer det mig, det Gnefte, der saaledes vil opnaaes, naturligvis affeet fra § 14, men hvis Bestemmelser efter Things Beslutning igaar er udsat i 15 Aar. Det forekommer mig, at, naar dette Udvalgets Forslag antages, vil hele Lovens Resultat blive i Faveur af Møllerne (Ja!); men jeg troer ikke, at dette har været Hensigten ved Lovens Forelæggelse, og jeg kan for mit Bedkommende ikke finde nogen Anledning til en saadan Understøttelse. Jeg affeet ogsaa fra, at der nu tilslades Enhver at formale til eget Huusholdningsbrug, fordi jeg ikke troer, at det vil blive benyttet; jeg troer at kunne bevise dette ved den Erfaring, at Sædegaarde, som have havt denne Rettighed, saalidet have benyttet den; og selv om dette ogsaa skulde blive Tilfældet, da er det ialtsald i og for sig en saa naturlig Rettighed, at jeg ikke kan forstaae, at det skulde udsættes. Jeg veed ikke, hvorfor man ikke skulde have Lov til at formale sin egen Rug, bage sit eget Brød, brygge sit eget M, ja sje sine egne Støvler, om det saa skulde være, naar man kunde og vilde. Der er imidlertid ikke stillet noget Forslag i denne Retning, og jeg skal derfor ikke opholde mig videre derved. Det andet Resultat af Loven vilde være, at de nærværende Mølleiere faae en mere udvidet Ret. Desangaaende vil jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at denne udvidede Ret fornemmeligen vil komme